

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ДИРИГЕНТСЬКО-ХОРОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.

Під впливом глобалізаційних і трансформаційних процесів третього тисячоліття в Україні відбувається модернізація національної освіти. Концепція модернізації української освіти висуває нові критерії та вимоги до підготовки сучасного вчителя музичного мистецтва. Володіння діалектичним стилем мислення, професійними компетенціями, особистісно-творчим потенціалом – далеко не найвичерпніший перелік вимог щодо фахівця нової генерації.

До проблем модернізації музично-педагогічної освіти звертались такі вчені: Т. Белінська, С. Горбенко, О. Олексюк, А. Козир, Л. Костенко, Н. Кравцова, Г. Падалка, О. Рудницька, С. Світайло, Л. Шумська, О. Щолокова, та ін. Теоретичний аналіз наукових праць свідчить про пошук ефективних шляхів модернізації музично-педагогічної освіти, однак, ще залишаються відкритими питання проблем модернізації диригентсько-хорової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в умовах сьогодення.

На важливості предмету «Хорове диригування» у системі підготовки вчителя музичного мистецтва наголошує Л. Шумська: «В умовах вищої школи засвоєння предмета «Хорове диригування» повинно здійснюватися на науковій основі, сприяти розвитку професійного хорового мислення, диригентського самоаналізу шляхом вивчення теорії техніки диригування, практичного «присвоєння» цих знань та подальшого уміння самостійно і творчо їх застосовувати» [4, с.5].

Диригентсько-хорова підготовка займає головне місце в циклі спеціальних дисциплін, які вивчаються майбутніми учителями музичного мистецтва протягом усіх років навчання. Метою навчально-практичних дисциплін цього циклу є: підготовка висококваліфікованих педагогічних працівників, здатних до ефективної творчо-професійної музичної діяльності, зокрема диригентсько-хорової, вокально-хорової, педагогічної, яка має інноваційний характер та передбачає використання новітніх програм

та найсучасніших медіаресурсів в умовах становлення Нової української школи.

Специфіка диригентсько-хорової підготовки студентів у період інформаційного перенасичення музичного простору вимагає від закладів вищої освіти розробки нових підходів до визначення змісту, форм і методів фахового навчання з метою розширення загальної музичної ерудиції студентів, їх орієнтації на ту музичну інформацію, яка б забезпечувала поглиблення фахових знань, розвиток спеціальних умінь і навичок [5, с. 4].

В сучасних умовах підготовки вчителя музики, зокрема диригентсько-хоровій підготовці, яка ґрунтується на міждисциплінарній взаємодії та практичній реалізації набутих знань, умінь та навичок у виконавській та педагогічній діяльності. Педагогічна практика передбачає розгляд організації продуктивної діяльності педагога, який організовує та проводить вокально-хорову діяльність учнів шкіл різного типу (гімназії, ліцеї, колегіуми, школи мистецтв, та ін.) в умовах урочної та позакласної роботи. Така тісна взаємодія потребує дуже чіткої кореляції навчальної, практичної, концертно-виконавської діяльності здобувачів освіти. Оновлення системи диригентсько-хорової підготовки повинно здійснюватися у відповідності з новими розробленими державними стандартами освіти.

Одним із напрямів модернізації сучасної освіти у сфері музичного мистецтва, є впровадження кредитно-трансферного навчання в умовах закладу вищої освіти. Концепція модульного навчання, яка пройшла успішну апробацію в європейських країнах, дає можливість не тільки структурувати зміст навчальних дисциплін, але й вибирати самим студентам темп засвоєння матеріалу. В основі цієї концепції лежить принцип вибору слухачем змісту, форм, методів, засобів навчання [6].

Змішана форма навчання під час пандемії спонукає учасників освітнього процесу до використання інформаційно-комунікаційних технологій. При виконанні практичних та самостійних завдань ставить студентів в умови нового інтелектуального виклику, що потребує інтеграції інформаційних, та музично-теоретичних знань та вмінь. Це не тільки активізує їхню пізнавальну та творчу діяльність, але й також перетворює навчальний процес на відкрите навчання та самонавчання, підвищує його ефективність у часі, просторі, забезпечує гнучкість та доступність до інформації.

Кожне індивідуальне заняття з хорового диригування має носити проблемний та інтерактивний характер – різноманіття видів та методів діяльності. Це своєрідна лабораторія творчої та наукової думки, креативності, глибокого аналізу, пошуку нових форм самовираження, творчої діяльності як студента, так і викладача. На думку О. Рудницької, «основу педагогічного впливу становлять діалогові відносини, реалізація яких передбачає використання різноманітних навчально-виховних засобів спонукання учня до усвідомлення себе не пасивним об'єктом освіти, а її суб'єктом. Адже саме така орієнтація педагогічних стратегій якнайбільше сприяє вирішенню актуальних освітніх завдань формування особистості, готової самостійно спрямовувати свій розвиток» [3, с.74].

Таким чином модернізація диригентсько-хорової підготовки багатогранна та вимагає змін в усіх напрямках: науковому, методичному, теоретичному, практичному. Гуманістичні принципи мають лежати в основі оновлення змісту мистецької освіти, орієнтація якої спрямована на культуропровідність (культурна спадщина у поєднанні з сучасною культурою, яка лежить в основі розвитку особистості).

Список використаних джерел:

1. Белінська Т.В. Методичні основи диригентсько-хорової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в класі хорового диригування. Зб. наук. праць. Педагогічні науки. Вип. 90. 2020, С.73- 76
2. Костенко Л.В., Шумська Л.Ю. Методика викладання хорового диригування: навчальний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ, 2012. 98 с.
3. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга, Богдан, 2005. 360 с
4. Шумська Л.Ю. Хорове диригування: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 105 с.
5. Чжан Лу. Методичні засади диригентсько-хорової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до роботи у загальноосвітніх навчальних закладах. Дис. ...канд.пед.наук. 13.00.02, Київ, 2016. 206 с.
6. Кравцова Н.Є. Модернізація сучасної музично-педагогічної освіти: перспективи і потреби

https://dspace.vspu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3731/modernizacia_myz_ped_osvitu.pdf?sequence=1&isAllowed=y